

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 217/2021
25.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., општина ..., чији је пуномоћник Петар Ђуровић, адвокат из ..., против туженог „Кондивик услуге“ д.о.о. Вршац, у ликвидацији, чији је пуномоћник Младен Аврамовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 856/20 од 08.10.2020. године, у седници одржаној 25.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 856/20 од 08.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П1 12/17 од 04.12.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је поништено решење туженог бр. 920 од 30.12.2016. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду са 30.12.2016. године, као незаконито и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу којом је тужилац тражио да се обавезе тужени да га врати на послове ...— Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 01.01.2017. године закључно са октобром 2018. године плати појединачне износе са законском затезном каматом на сваки износ који су ближе одређени у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио исплату законске затезне камате на износе досуђених зарада за период од јануара 2017. године закључно са априлом 2018. године почев од 01. па до 25. у наредном месецу, у односу на месец за који се врши исплата зараде. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 301.448,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 856/20 од 08.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Горњем Милановцу П1 12/17 од 04.12.2019. године у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем туженог од 30.12.2016. године отказан уговор о раду услед технолошких, економских и организационих промена закључно са 30.12.2016. године. Из образложења оспореног решења не може да се утврди на који начин су формиране оцене за тужиоца, јер се у решењу о отказу не помиње да је вршено оцењивање тужиоца и других запослених у поступку који је претходио отказу и доношењу оспореног решења. Тужени се позива да је решавање вишка запослених извршено на основу оцењивања рада тужиоца, а из извода оцењивачног листа се не види да је тужени вршио оцењивање тужиоца на основу критеријума који су садржани у члану 47. Правилника о раду туженог, нити оцињивачки лист садржи обраложење оцена како би се могло утврдити да ли је у односу на прописне критеријуме правилно формирана оцена за тужиоца. Због незаконитог отказа тужилац је тражио и враћање на рад. У току првостепеног поступка над туженим је покренут поступак ликвидације у смислу члана 527. став 1. Закона о привредним друштвима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови закључили да је тужиоцу незаконито престао радни однос, решење о отказу уговора о раду је поништено и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад, као и да му накнади штету у висини неисплаћене зараде

По оцени Врховног касационог суда, ценећи ревизијске разлоге у погледу одлуке о враћању на рад, утврђено је да је тужени у обавези да тужиоца врати на рад, без обзира на околност што је током трајања судског поступка за поништај решења о отказу уговора о раду над туженим покренута ликвидација. У време доношења решења о отказу тужени је био активно привредно друштво и у том статусу је одлучивао о правима и обавезама запослених. Како је код туженог дошло до потребе за рационализацијом броја запослених, конкретно до смањења потребе за радом одређених запослених, тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, јер је тужени одлучио да је за радом тужиоца престала потреба. Међутим, поступак отказа није спроведен у складу са Законом и решење о отказу је поништено као незаконито, тако да је тужени у обавези да тужиоца врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду. Приликом одлучивања о

захтеву за враћање на рад, нижестепени судови су имали у виду да је у међувремену над туженим покренута ликвидација. Закон о привредним друштвима ликвидацију признаје као један од начина престанка привредног друштва, а општи услов за ликвидацију је да друштво има довољно средстава за намирење свих својих обавеза. По наступању правних последица добровољне ликвидације, ликвидациони управник има законски основ за отказ уговора о раду запосленима. У случају принудне ликвидације, што значи да је привредном друштву објективно онемогућен рад, испуњени су услови из члана 176. тачка 5. Закона о раду, јер тада радни однос запосленом престаје по сили закона, односно запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца због престанка рада послодавца и тада одлуку о престанку радног односа доноси ликвидациони управник. У конкретном случају решење о отказу уговора о раду није донео ликвидациони управник, већ тужени као активно привредно друштво, те је суд ценио законитост ове одлуке, а како је тужиоцу незаконито престао радни однос, тужени је у обавези да тужиоца врати на рад, без обзира што је у међувремену покренут поступак ликвидације. Између осталог, поступак ликвидације може да буде и обустављен, те да привредно друштво ипак настави са радом и та ситуација погодује запосленом који има правноснажну судску одлуку о враћању на рад, јер је чланом 538. став 1. Закона о привредним друштвима прописано да у току ликвидације друштво одлуком ортака, комплементара, односно скупштине може обуставити ликвидацију и наставити са пословањем. Према члану 529. став 1. истог Закона у одлуци о покретању ликвидације друштво именује ликвидационог управника и после регистрације одлуке о ликвидацији и објављивању огласа о покретању ликвидације ликвидациони управник мора да донесе решење о отказу уговора о раду, односно о престанку радног односа запосленима. У овој парници није испитивана законитост одлуке о престанку радног односа коју је донео ликвидациони управник и зато је враћање на рад законска последица незаконитог решења о престанку радног односа запосленом.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право у делу одлуке за реинтеграцију запосленог у случају незаконитог престанка радног односа.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**